

Школска 2021/2022. година
Окружно такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1. Повежи линијама дате описе са насловима књижевних дела на која се односе.

• Паштровићи већају о томе да ли да прихвате захтев Млетачке републике да у Венецију пошаљу заточника који ће се борити с дивом Фурланом. • Драму једне породице разрешава племенита снаха која мири завађену браћу. • Песник одаје пошту српским страдалницима из Првог светског рата, чија су тела полагана у Јонско море, Поред крфских обала и обала острва Видо.	• Плава гробница • Кањош Мацедоновић • Диоба Јакшића

2. Поред понуђених исказа заокружи ДА или НЕ, у зависности од тога који одговор сматраш тачним, а који нетачним.

1. Ђура Јакшић је рођен у Српској Црњи код Кикинде, у свештеничкој породици.	ДА	НЕ
2. Ђура Јакшић је наш највећи модернистички сликар.	ДА	НЕ
3. Песма „Светли гробови” Јована Јовановића Змаја рецитована је на скупу који су ђаци једне више београдске гимназије приредили у част породице Јакшић.	ДА	НЕ

3. Међу понуђеним, подвучи наслове три дела која припадају ауторској књижевности.

ХАЈДУК СТАНКО   СВЕТИ САВА И ЂАВО   ОТАЏБИНА
ЗИДАЊЕ СКАДРА   КРОЗ МЕЂАВУ   БОЈ НА МИШАРУ

4. За који немили догађај из Другог светског рата се везује песма „Крвава бајка” Десанке Максимовић? Одговор напиши на линији.

_____

5. Препознај књижевника на основу следећег описа, па његово име и презиме напиши на линији.

Овај песник је рођен 1894. године у Горњем Милановцу. Припадао је модерним тенденцијама у српском песништву између два светска рата. Године 1932. објавио је своју прву песничку збирку *Пет лирских кругова*. Теби је познат по песми „Труба”.

_____

(име и презиме песника)

6.	<p>Реши задате пропорције.</p> <p>а) Марко Краљевић : Муса Кесеџија = Иво Сенковић : _____</p> <p>б) Вук Исакович : Дафина = војвода Пријезда : _____</p>																
7.	<p>У следећој строфи Змајевих <i>Ђулића</i> подвуци речи које се римују.</p> <p>„Месечина, – ал’ месеца нема: Моја мила зелен венац снила, Пак се мало у сну насмијала, – Од тога се поноћ засијала.</p>																
8.	<p>На ког књижевног јунака се односе следећи стихови из <i>Горског вијенца</i>, које казује владика Данило? Одговор напиши на линији.</p> <p>„Љепше ствари нема на свијету него лице пуно веселости, особено кâ што је код тебе: са сребрном брадом до појаса, а лице ти глатко и весело; то је управ благослов вишњега.”</p> <p style="text-align: right;">_____</p> <p style="text-align: right;">(књижевни јунак)</p>																
9.	<p>Како се назива део песме који се понавља у одређеним интервалима, на пример, као у песми „Опомена” Десанке Максимовић: „О, не остављај ме никад саму / кад неко свира.” Одговор напиши на линији.</p> <p style="text-align: right;">_____</p> <p style="text-align: right;">(назив траженог појма)</p>																
10.	<p>Попуни табелу као што је започето.</p> <table border="1" data-bbox="204 1294 1433 1487"> <thead> <tr> <th>Назив дела</th> <th>Књижевни род</th> <th>Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Избирачица</i></td> <td>драма</td> <td></td> </tr> <tr> <td>„Пилипенда”</td> <td>епика</td> <td></td> </tr> <tr> <td>„Очију твојих да није”</td> <td></td> <td>љубавна песма</td> </tr> <tr> <td>„Урош и Мрњавчевићи”</td> <td></td> <td>народна епска песма</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста	<i>Избирачица</i>	драма		„Пилипенда”	епика		„Очију твојих да није”		љубавна песма	„Урош и Мрњавчевићи”		народна епска песма	
Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста															
<i>Избирачица</i>	драма																
„Пилипенда”	епика																
„Очију твојих да није”		љубавна песма															
„Урош и Мрњавчевићи”		народна епска песма															
11.	<p>Сви наведени ликови осим једног су из приповетке „Све ће то народ позлатити” Лазе Лазаревића. Пронађи „улез” и подвуци његово име.</p> <p>МАРКО СТОЛАР ТАНАСИЈЕ ЈЕЛИЧИЋ БЛАГОЈЕ КАЗАНЦИЈА ЈОВИЦА НИНКОВИЋ</p>																
12.	<p>На каква размишљања појава младог месеца подстиче лирског субјекта песме „Месечев сјај” Марине Цветајеве? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Месец код лирске јунакиње изазива страх и несаницу.</p> <p>б) Месец побуђује код лирске јунакиње љубавну чежњу и занос.</p> <p>в) Месец подстиче код лирске јунакиње веровање у натприродно.</p>																

13.	<p>Прочитај следећи одломак из народне епско-лирске песме „Женидба Милића Барјактара”. Који облик излагања (форму приповедања) препознајеш у речима Милићеве мајке?</p> <p>Када буде на истоку сунце, Изилази Милићева мајка, Сунце гледа, паке проговара: ’Благо мене, ето ми снашице! Иде с воде, носи воде ладне, Хоће мене стару зам’јенити.’</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив облика казивања)</p>	
14.	<p>Подвуци главни мотив у следећим стиховима „Пролетње песме” Десанке Максимовић.</p> <p>„Осећам вечерас, док посматрам ласте и пупољке ране, како срце моје полагаано расте ко видик у лепе, насмејане дане”</p>	
15.	<p>Која стилска фигура (осим епитета) доминира у свим следећим примерима стихова народне лирске песме „Српска дјевојка”? Њен назив напиши на линији.</p> <p>„Црне очи и бијело лице”; / „Бјеше ведро, пак се наоблачи”; / „Све ђевојке к небу погледаше Ал’ не гледа Милица ђевојка, Већ преда се у зелену траву”</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(назив стилске фигуре)</p>	
16.	<p>Подвуци стих који песми „Светли гробови” Јована Јовановића Змаја не припада.</p> <p>„Гробље ј’ земља ком се ходи; Гробље ј’ вода ком се броди; Гробље, врти и градине; Гробље, шуме и планине, Свака стопа: Гроб до гроба.”</p>	
17.	<p>На ког народног певача се односи следећи одломак из текста Вука Стефановића Караџића? Његово име и презиме напиши на линији.</p> <p>„Он је био родом однекуд између Босне и Херцеговине и изнајприје је био трговац па после убије некака Турчина који њега ћео да убије и тако проспе своју кућу и отиде у хајдуке, и као хајдук 1807. године побјегне у Србију. Он је врло лијепо знао ударати у гусле, али пјевати није знао (или није ћео) никако, него је пјесме казивао као из књиге.”</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме народног певача)</p>	

18.	<p>Међу понуђеним, подвучи наслове народних епских песама (3) које припадају песмама средњих времена (према класификацији Вука Стефановића Караџића).</p> <p>МАЛИ РАДОЈИЦА СТАРИ ВУЈАДИН КНЕЖЕВА ВЕЧЕРА СМРТ ВОЈВОДЕ ПРИЈЕЗДЕ</p> <p>РОПСТВО ЈАНКОВИЋ СТОЈАНА СМРТ МАЈКЕ ЈУГОВИЋА</p>	
19.	<p>Заокружи слово испред тачног значења подвучене речи у одломку из народне лирске песме „Љубавни растанак”.</p> <p>„Што је небо – да је лист ’ртије, што је гора – да су <u>калемови</u>, што је море – да је црн мурећеп, пак да пишем три године дана, не би’ моји исписала јада!”</p> <p>Калемови у овој песми односе се на:</p> <p>а) бујну и густу шуму изнад града; б) пера за писање, направљена од трске; в) ваљке на које се намотава конач или жица.</p>	
20.	<p>Међу понуђенима, подвучи наслов дела које припада епици као књижевном роду.</p> <p>НОЋ И МАГЛА ПОКОНДИРЕНА ТИКВА СВЕМИРСКИ ЗМАЈ</p> <p>ЦИПЕЛА НА КРАЈУ СВЕТА КИРИЈА КАПЕТАН ЏОН ПИПЛФОКС</p>	

Прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

РЕШЕЊА ОСМИ РАЗРЕД (ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ)

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање															
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Паштровићи већају о томе да ли да прихвате захтев Млетачке републике да у Венецију пошаљу заточника који ће се борити с дивом Фурланом. (Кањош Мацедоновић) • Драму једне породице разрешава племенита снаха која мири завађену браћу. (Диоба Јакшића) • Песник одаје пошту српским страдалницима из Првог светског рата, чија су тела полагана у Јонско море поред крфских обала и обала острва Видо. (Плава гробница) 	Све тачно спојено носи 1 бод															
2.	1. ДА; 2. НЕ; 3. ДА	Све тачно – 1 бод.															
3.	<u>Хајдук Станко</u> <u>Отаџбина</u> <u>Кроз међаву</u>	Све тачно и ништа нетачно подвучено – 1 бод.															
4.	Стрељање крагујевачких ђака (и професора) (у Шумарицама крај Крагујевца, 21.10. 1941. године). Признају се сви тачно обликовани одговори.	1 бод															
5.	Момчило Настасијевић	1 бод															
6.	а) ага од Рибника (признаје се и ако је ага написано великим словом) б) Јелица	Оба тачна – 1 бод.															
7.	мила – снила; насмијала – засијала	Оба тачна пара – 1 бод.															
8.	Игуман Стефан	1 бод															
9.	рефрен	1 бод															
10.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Назив дела</th> <th style="width: 20%;">Књижевни род</th> <th style="width: 20%;">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Избирачица</i></td> <td>драма</td> <td>комедија</td> </tr> <tr> <td>„Пилипенда”</td> <td>епика</td> <td>приповетка</td> </tr> <tr> <td>„Очију твојих да није”</td> <td>лирика</td> <td>љубавна песма</td> </tr> <tr> <td>„Урош и Мрњавчевићи”</td> <td>епика</td> <td>народна епска песма</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста	<i>Избирачица</i>	драма	комедија	„Пилипенда”	епика	приповетка	„Очију твојих да није”	лирика	љубавна песма	„Урош и Мрњавчевићи”	епика	народна епска песма	Три или четири тачна одговора доносе 1 бод.
Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста															
<i>Избирачица</i>	драма	комедија															
„Пилипенда”	епика	приповетка															
„Очију твојих да није”	лирика	љубавна песма															
„Урош и Мрњавчевићи”	епика	народна епска песма															

11.	<u>Јовица Нинковић</u>	1 бод
12.	б) Месец побуђује код лирске јунакиње љубавну чежњу и занос.	1 бод
13.	МОНОЛОГ	1 бод
14.	<u>срце</u>	1 бод
15.	контраст (антитеза)	1 бод
16.	<u>Гробље, шуме и планине</u>	1 бод
17.	Тешан Подруговић	1 бод
18.	„Мали Радојица”, „Стари Вујадин”, „Ропство Јанковић Стојана”	Све тачно подвучено и ништа погрешно доноси 1 бод.
19.	б) пера за писање, направљена од трске	1 бод
20.	<u>Ципела на крају света</u>	1 бод

